

Grote antieke spiegels van de schouw naar de hal

Door Annemiek Diekman

Voor een paar honderd gulden kocht Anouk Beerents (42) zestien jaar geleden haar eerste spiegels op een markt in Brugge. Inmiddels heeft ze een goed lopende handel in 18de- en 19de- eeuwse spiegels aan de Prinsengracht in Amsterdam. De fascinatie voor spiegels was er al vroeg. Bij mijn ouders thuis hingen veel antieke exemplaren en zodra ik er geld voor had, ben ik zelf op zoek gegaan, vertelt ze enthousiast. In Frankrijk was het vroeger gebruikelijk spiegels tegenover elkaar te hangen boven twee schouwen in een kamer. Die oneindige reflectie is heel mooi, die doet iets met een ruimte.

Anouk Beerents bij haar bedrijfsvoorraad van 18de- en 19de- eeuwse spiegels.

Het is nooit de bedoeling geweest dat Beerents (juriste) antieke spiegels zou gaan verkopen, maar ze doet het met bezieling, getuige ook de goudverf op haar handen. In het pand waar haar atelier gevestigd is, heeft volgens de overlevering vroeger een papierfabriek van Buhrmann gezeten, wat het industriële karakter verraadt. In de hoge ruimte hangen driehonderd spiegels uit de 18de en

19de eeuw drie à vier rijen dik aan ijzeren rails en kettingen.

Kenmerkend voor de spiegels is de weelderige decoratie. Bijna allemaal zijn ze met goud verguld, hoewel er hier en daar ook een zilveren exemplaar tussen hangt. Veel spiegels hebben aan de bovenkant in het midden een 'kuif'. Achter in het atelier is een werkplaats ingericht. Waar Beerents en een medewerkster de spiegels zorgvuldig restaureren. Ze koopt vooral spiegels in die gaaf zijn, maar regelmatig is er toch licht restauratiewerk nodig. Met behulp van bevriende Franse antiquairs heeft zij zich de techniek eigen gemaakt. 'Ik ben volledig autodidact'.

Elke maand trekt de antiquair met haar pick-uptruck naar Frankrijk om spiegels in te kopen, meestal kom ik er met zo'n 30 à 35 terug. Je weer nooit waar je geluk ligt: een veelbelovende tip kan tegenvallen, maar je kunt ook zomaar tegen iets moois aanlopen. Tegelijkertijd is dat ook weer de charme van dit vak, aldus Beerents. In het begin lag dat wel anders. Je weer dat je voor mooie 18de- en 19de- eeuwse spiegels in Frankrijk moet zijn, maar waar moet je in 's hemelsnaam beginnen? De eerste keer ben ik samen met mijn man naar Frankrijk gereden. Net over de grens zijn we een kroeg binnengestapt en rond gaan vragen. Dat herhaalden we op andere plekken in het land. Onder het genot van vele koppen koffie en glazen rode wijn

'Van al m'n verdiende geld kocht ik meteen weer nieuwe'

kwamen we hier en daar achter een goed adres. We hebben in het begin heel veel van Frankrijk gezien zonder ook maar een spiegel te kopen.

Zij kon er niet meteen van leven. 'Absoluut niet', zegt ze lachend. Het eerste jaar gaf zij ook nog kunstadvisen aan bedrijven.

'Daarna hebben we een tijdje geleefd op alleen het salaris van mijn man, die een eigen architectenbureau heeft. Al het geld dat ik verdiende stopte ik weer in de aankoop van nieuwe spiegels'. Beerents haalt ze inmiddels uit grote delen van Frankrijk, vooral uit de omgeving van Parijs en de zuidelijke regio's totaan de Spaanse en Italiaanse grens. 'In Normandië en Bretagne vind je ze niet. Het vergulden van spiegels was ook vroeger al een dure techniek en deze gebieden van Frankrijk waren te arm, te boers'. Nederlandse spiegels koopt ze heel sporadisch in. Ze zijn vaak minder van kwaliteit, eigenlijk een zwak aftreksel van de Franse spiegels. En bovendien lastig te vinden. Spiegels van Nederlandse makelaardij zijn meestal niet verguld, daarin is onze Calvinistische inslag terug te zien. Een spiegel vond men vroeger ook eigenlijk niet nodig, laat staan een vergulde.

Bang dat ze op een gegeven moment geen mooie spiegels meer kan vinden, is ze niet. Inmiddels heeft ze veel goede contacten opgebouwd met handelaren in Frankrijk. Dat is onontbeerlijk, want als de spiegels op de markt komen, is het voor mij te laar. Zij houden soms exemplaren voor mij achter of tippen particuliere adressen. Elke goeie familie in Frankrijk heeft wel contact met een antiquair.'

De driehonderd spiegels die op de Prinsengracht hangen zijn voor haar een basisvoorraad, voldoende om klanten een goede keus te bieden. 'Laatst kocht een Duitse hotelier in een half uur dertig spiegels. Dan schiet wel even door mijn hoofd: hoe kan ik mijn voorraad op korte termijn weer aanvullen.'

Een kwart van de spiegels die Beerents heeft hangen, stamt uit de 18de eeuw, de rest is 19de-eeuws.

Op het eerste gezicht zijn er voor de leek niet zoveel verschillen te zien, maar Beerents legt uit dat dit onderscheid er wel degelijk is. 'Niet alleen zijn ze gemiddeld honderd jaar ouder, maar ze zijn ook heel anders gemaakt. Die uit de 18de eeuw zijn houtgestoken, wat wil zeggen dat de ornamenten van hout zijn gemaakt. Dit proces is een stuk arbeidsintensiever dan de techniek die in de negentiende eeuw werd toegepast. Toen werden de ornamenten genaakt van pâte, een mengsel van krijt en lijn dat om een ijzeren geraamte werd aangebracht. Het verschil in techniek komt ook tot uitdrukking in de prijs. Voor een spiegel van bladgoud uit de 19de eeuw moet €1000 à €5000 worden

betaald. Voor een exemplaar uit de 18de eeuw al snel een bedrag tussen de €3000 en €15.000. De prijs is, aldus Beerents, afhankelijk drie dingen: leeftijd, authenticiteit en bijzonderheid. 'Mensen die van huis uit of uit interesse veel antiek hebben gezien, kopen vaak 18de eeuws. Anderen 19de eeuws omdat zij het verschil er niet helemaal aan afzien. De laatste jaren bemerkt ze een groeiende interesse voor grote spiegels. 'De klassieke plek boven de schouw wordt steeds meer losgelaten. Andere formaten spiegels winnen hierdoor aan populariteit. Steeds vaker kopen mensen spiegels die ze los op de grond in de hal zetten of in andere ruimtes van hun huis.

De mooiste spiegel die Anouk Beerents ooit heeft gekocht, bestaat uit drie delen. Het is een set 18de-eeuwse Louis XV spiegels uit ± 1750. Zij zijn houtgestoken en afkomstig uit de Provence. 'Het meest bijzondere vind ik dat ze al die tijd bij elkaar zijn gebleven.'

Anouk Beerents Antieke Spiegels,
tel. 020-6228598 of 06-54708030.
Bezoek op telefonische afspraak.

<http://www.anoukbeerents.nl>